

Gailė Jurgaitytė

Vlado Ščepono tapybos paroda

Kovo 1-14 d. Lietuvos tautodailininkų sąjungos galerijoje vyko tapytojo Vlado Ščepono paroda. Joje eksponuota beveik 20 autoriaus kūrinių, kurių daugumą sudarė naujausi dailininko paveiksiai. Paroda viliojo žvilgsnius spalvingumu, gera nuotaika, žaismingu paties autoriaus prisistatymu eilėmis.

Daugiausia parodoje pateikta didelių formatų drobių, tačiau ypatingu kruopštumu ir sumanumu akį traukė mažesnieji formatai. V. Ščeponas nepaprastai gerai įvaldęs nedidelius kūrinių formatus. Tokiems jo darbams būdingas išbaigtumas, nuoširdumas. Juose jaučiamas betarpiškas dailininko ir kūrinio ryšys. Mažieji formatai pranoksta didžiuosius detalių gausa, kompozicine tvarka. Tuo tarpu didieji paveiksiai žavi lengva ironija, laisvumu, drąsiu autoriaus požiūriu į tapybą.

V. Ščepono kūriniams būdingas sarkastiškumas, kuris pasireiškia per paveikslų personažų tipažus, siluetus. Jo paveikslų veikėjai žaismingi, unikalūs. Jam nepaprastai svarbi charakteringa personažų išraiška, figūrų iškalbingumas. Todėl jo kūriniuose galima išvysti daugybę skirtingų personažų, neidealizuotų, nepagražintų – priešingai, neretai jų žavingumas būtent ir slypi deformacijoje, išraiškingose veido mimikose, netikėtuose mastelio sprendimuose. Vienas iš tokių kūrinių – *Draugeliai*, kuriame dailininkas vaizduoja su šunimi pasivaikščioti išėjusią porą. Komiški ir deformuoti personažai kelia šypsena, byloja apie autoriaus išradingumą. Žaismingiausiu kūrinio aspektu tampa realistiško mastelio atsisakymas, kuomet pakelėje besiganantys arklys ir šuo vaizduojami vienodo dydžio. Žiūrovo žvilgsnis neatsitiktinai sukoncentruojamas į šunį, mat jis itin charakteringas, primenantis grėsmingą pasakų personažą ar mitinę būtybę.

Dailininkas visiškai nevaržo savo fantazijos. Kiekvieną temą, kurios imasi, įgyvendina drąsiai, ryžtingai – taip, kaip jam atrodo. Nevengia eksperimentuoti ir įvairiomis technikomis: aliejumi, akrilu. Siekdamas įgyvendinti paveikslo viziją, išbando įvairius tapymo būdus, drąsiai žaidžia kūrinio perspektyva bei kompozicija. Jo kūrybinės laisvės neriboja kompozicinių temų trafaretiškumas. Jo kūryba gaivališka, o kūrybinis braižas ekspresyvus ir išraiškingas. Vis dėlto V. Ščeponui pavyksta išlaikyti ir šiaurietišką charakterį, sakingumą. Tautodailininkas nenaudoja sintetinių spalvų, kurios būdingos šių laikų dailei, jam priimtinesne tapybiška, natūralesnė paletė. Tokiu būdu jis išsaugo savo paveikslų aktualumą mūsų krašto žiūrovų auditorijoje, nenutolsta nuo lietuviško mentaliteto pradų.

V. Ščepono kūrinuose subtiliai ir įtaigiai atsiskleidžia liaudies tematika. Dažnai nėra paisoma realistiškos perspektyvos, išryškinant esminius paveikslų elementus. Perspektyviniuose paveikslų sprendimuose tapytojas reiškiasi laisvai, nesuvaržytai. Vienuose kūrinuose išvysime realistinę perspektyvą, o kituose – atvirkštinę, atėjusią iš ikonų tapybos. Tokios perspektyvos naudojimas leidžia pabrėžti esminius paveikslų elementus, sukcentruoti žiūrovo žvilgsnį į tai, kas svarbiausia. Tautodailiškumu alsuoja kūrinys *Gyvybės medis*. Pagrindinis jo elementas – plačialapis ąžuolas, žaliuojantis tradicinės lietuviškos sodybos fone. Kompoziciją papildo žemės ūkio darbus dirbančios figūros ir nepaprastai tapybiškos šieno kupetos. Niūraus dangaus ir tamsios žalumos fone, jos tviska auksu, pripildo kūrinį šviesos. Toks šviesotamsos efektų pajautimas būdingas toli gražu ne kiekvienam tautodailės tapytojui ir tampa svarbiu V. Ščepono kūrybos bruožu, jo talento, pastabumo ir tapybinės jausenos atspindžiu.

Nepaprastai svarbus V. Ščepono tapybos elementas yra tekstas. Dauguma paveikslų turi jiems skirtus ir temą atitinkančius posmus, kurtus paties autoriaus. O kai kuriuose darbuose galima išvysti net ir drobėje užrašytus žodžius, papildančius tapybos darbo esmę, paįvairinančius kompoziciją. Tokie ketureiliai pasižymi minties grynumu, kruopščiu jos parinkimu, kas liudija ir V. Ščepono išradingumą, sumanumą, minčių konstruktyvumą. Šiandieniniame pasaulyje, kuriame tiek chaoso ir nepastovumo, toks minčių bei idėjų nuosaikumas yra nepaprastai retas ir vertingas.

Draugeliai

Prie ežero

Gyvybės medis

Įkvėpimas